

บทความพิเศษสายงานโลจิสติกส์ วิกฤติราคาน้ำมัน ทางออกของประเทศไทยอยู่ตรงไหน

โดย ธนิต โสรัตน์
รองประธาน และประธานสายงานโลจิสติกส์
สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
2 มิถุนายน 2551

แนวโน้มระดับราคาน้ำมันจะไปถึงไหน

เป็นที่ทราบกันดีว่าราคาน้ำมันในปัจจุบันมีการปรับราคาอย่างต่อเนื่อง โดยที่น้ำมันเป็นต้นทุนสำคัญของการขนส่ง ซึ่งการขนส่งเป็นต้นทุนสำคัญกว่าร้อยละ 7.79 ของ GDP หรือเป็นสัดส่วนกว่า 41-43% ของต้นทุนโลจิสติกส์โดยรวม ดังนั้นผลกระทบของราคาน้ำมันซึ่งทำสถิติในช่วงสัปดาห์ที่ 3 ของเดือนพฤษภาคม สูงถึง 135 ดอลลาร์ต่อบาร์เรล ย่อมส่งผลกระทบต่อต้นทุนขนส่ง จากการเปรียบเทียบราคาน้ำมันต้นเดือนมกราคม 2551 น้ำมันดีเซลราคาหน้าปั๊ม 28.94 บาท ขณะที่ราคาน้ำมัน ณ วันที่ 23 พฤษภาคม 2551 ราคาอยู่ที่ 37.64 บาท ซึ่งแค่ในช่วงเวลาเพียง 5 เดือน ราคาน้ำมันปรับราคาสูงขึ้น 8.70 บาท ต่อลิตร หรือคิดเป็นร้อยละ 30.06 ขณะที่เปรียบเทียบราคาน้ำมันดีเซลตั้งแต่เดือนมกราคม 2550 ถึง ธันวาคม 2550 ราคาสูงขึ้นร้อยละ 26.15 เห็นได้ว่าการขึ้นราคาน้ำมันเฉพาะในช่วง 5 เดือนของปีนี้ ก็สูงกว่าการปรับขึ้นราคาทั้งปี 2550 ทั้งนี้ หากเปรียบเทียบสัดส่วนต้นทุนราคาน้ำมันต่อราคาค่าขนส่งโดยเฉลี่ยปี 2550 อยู่ที่ร้อยละ 39.37 โดยสัดส่วนต้นทุนราคาน้ำมันต่อราคาค่าขนส่ง ณ วันที่ 1 มิถุนายน 2551 คิดเป็นร้อยละ 70.18 จากตัวเลขข้างต้น จะเห็นได้ว่า สัดส่วนการใช้น้ำมันต่อค่าขนส่งในช่วงไตรมาสแรกและกลางไตรมาสที่สองของปีนี้ ราคาน้ำมันสูงขึ้นมาก โดยเฉพาะแล้วราคาน้ำมันดีเซลที่เพิ่มขึ้น 1 บาท จะส่งผลกระทบต่อต้นทุนค่าขนส่งร้อยละ 4.36 โดยราคาน้ำมันที่ปรับขึ้นตั้งแต่ต้นปี 2550 ทำให้ต้นทุนค่าขนส่งต่อ GDP สูงขึ้นถึงร้อยละ 1.97

แนวโน้มของราคาน้ำมันในตลาดโลกยังมีทิศทางขาขึ้นโดยเหตุผลดังต่อไปนี้

1. การเติบโตของเศรษฐกิจโลก ยังคงมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยที่ 3.8% แต่อุปทานน้ำมันดิบทั้งโลกสามารถขยายตัวได้เพียง 1% จากการรายงานของสถาบัน IEA ระบุว่ากำลังการผลิตน้ำมันทั้งโลกสามารถผลิตได้ ประมาณ 87 ล้านบาร์เรลต่อวัน ขณะที่ความต้องการมีถึงร้อยละ 88 ล้านบาร์เรลต่อวัน ทำให้ปริมาณน้ำมันที่จะซัพพลายเข้ามาในตลาดติดลบถึง 1.149%
2. การเข้ามาเก็งกำไรของกองทุนเฮดฟันด์ ซึ่งเข้ามาเก็งกำไรในค่าเงินดอลลาร์สหรัฐฯ และเก็งกำไรในตลาดซื้อ-ขาย ล่วงหน้าน้ำมัน (SPOT) รวมทั้ง การซื้อขายน้ำมันในตลาดจริงไม่ว่าตลาดสิงคโปร์ , เวสต์เท็กซัส , เบนท์ , ดูไบ , โอมาน , ทาปิส เป็นต้น ซึ่งต้องเข้าใจว่ากองทุนเฮดฟันด์ไม่ใช่มีเฉพาะชาติตะวันตก ขณะที่กองทุนในชาติตะวันออก ซึ่งปัจจุบันมีทั้งประเทศในตะวันออกกลาง จีน ญี่ปุ่น เกาหลี สิงคโปร์ ก็มีกองทุนประเภทนี้อยู่ไม่น้อยกว่า 1.5 - 2.5 ล้านล้านดอลลาร์
3. ความกังวลเกี่ยวกับอุปทานน้ำมันดีเซล ยังมีการตั้งตัวอันเกิดจากประเทศนอกกลุ่มโอเปคไม่สามารถเพิ่มการผลิตได้ โดยราคาน้ำมันดีเซลหมุนเร็ว (ก๊ามะถัน 0.5%) ในตลาดสิงคโปร์ ณ วันที่ 22 พฤษภาคม 2551 ปิดตัวทำสถิติสูงสุดที่ 161.89 ดอลลาร์ และราคาน้ำมันเบนซิน 95

ธนิต โสรัตน์
สายงานโลจิสติกส์ ส.อ.ท.

ปิดตัวที่ 132.04 ทั้งนี้ การที่จะวิเคราะห์ราคาน้ำมันดีเซลและเบนซินจะต้องดูราคาในตลาดจร เป็นราคา FOB ซึ่งโรงกลั่นและผู้ค้ามักจะไป Bidding Price ที่ตลาดสิงคโปร์

4. ทิศทางของราคาน้ำมันในตลาดโลกยังทำ “New Hight” โดยราคาน้ำมันทหปิส จะเป็น Leader Price ที่ราคา 132.29 ดอลลาร์ (21 พ.ค. 51) ตามมาด้วย West Texas (WT) ราคาอยู่ที่ 129.07 ดอลลาร์ โดยราคาของ WT ในช่วงพฤศจิกายน 2550 ราคาเฉลี่ยอยู่ที่ 95 เหรียญ เฉพาะ 6 เดือน ราคาปรับตัวสูงขึ้นถึง 34 ดอลลาร์สหรัฐฯ นอกจากนี้อุปสงค์ความต้องการ น้ำมันของประเทศกำลังพัฒนาทั้งเอเชีย , ละติน ทั้งนี้ จีน อินเดีย เกาหลีใต้ ยังมีการนำเข้าน้ำมันอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการเตรียมรับงานโอลิมปิกของจีนในเดือนสิงหาคม 2551 รวมทั้งปัญหาแผ่นดินไหวครั้งใหญ่ของจีน ส่งผลกระทบต่อการขนส่งและการขุดถ่านหิน และแก๊สธรรมชาติ และการพัฒนาเมืองที่เสียหาย ล้วนส่งผลต่ออุปสงค์ในทางบวกของราคาน้ำมันทั้งสิ้น โดยราคาน้ำมันอย่างน้อยความต้องการจะตั้งตัวไปจนถึงเดือนสิงหาคม – กันยายน ซึ่งเป็นช่วงสิ้นสุดเทศกาลโอลิมปิกของประเทศจีน
5. การที่อัตราดอลลาร์ยังมีการอ่อนค่าอย่างต่อเนื่อง ซึ่งส่วนหนึ่งเกิดจากปัญหา Sub-Prime ซึ่งเดิมคาดว่าจะยุติโดยเร็ว แต่มีการประมาณว่ามาตรการต่างๆของรัฐบาลสหรัฐฯคงจะเห็นผลในช่วงปลายปี 2551 โดยในปีนี้การถดถอยทางเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกา ยังคงมีอยู่ ถึงแม้ว่าจะไม่รุนแรงอย่างที่คาด โดยการขยายตัวทางเศรษฐกิจคาดว่าจะอยู่ในระดับ 0.3 – 1.2% ซึ่งถือว่าเป็นอัตราที่ต่ำมาก
6. กระทรวงพลังงานสหรัฐฯ รายงานว่าน้ำมันสำรองลดลงถึง 0.8 ล้านบาร์เรล ซึ่งจะปกคตดันราคาน้ำมันให้สูงขึ้น เนื่องจากสหรัฐอเมริกาเข้าสู่ช่วงฤดูร้อน และเป็นฤดูการท่องเที่ยวมีการใช้พลังงานมาก โดยราคาน้ำมันในแมกซ์ ส่งมอบเดือนกรกฎาคม ไปอยู่ที่ระดับ 135.04 ดอลลาร์ต่อบาร์เรล

จากปัจจัยดังกล่าวล้วนเป็นการกดดันต่อทิศทางของการเพิ่มขึ้นของราคา จากการคาดการณ์ของ Goldman Sachs คาดการณ์ว่าจากอุปทานราคาน้ำมันดิบของโลกที่ติดลบและการเข้ามาลงทุนทำกำไรในตลาดจรรน้ำมันรวมทั้งเศรษฐกิจสหรัฐฯ ที่ชะลอลงจะเป็นแรงกดดันต่อการอ่อนค่าของเงินสหรัฐฯ รวมทั้ง ปริมาณน้ำมันดิบที่ซัพพลายเข้าไปในตลาดมีปริมาณไม่เพียงพอต่อความต้องการในอนาคต ทั้งหมดล้วนเป็นปัจจัยที่จะทำให้ราคาน้ำมันสูงต่อไป แต่จะสูงเท่าใดคงไม่มีใครประมาณการณ่ได้ ซึ่งปัจจุบันโลกได้เข้าสู่ยุค “Triple Digit Oil Price” โดยคาดว่าราคาน้ำมันในช่วงครึ่งหลังของปี 2551 ราคาน้ำมันอาจสูงขึ้นถึง 141 เหรียญสหรัฐฯ และในช่วงต้นปี 2552 ราคาน้ำมันดิบจะไปอยู่ที่ 148-150 ดอลลาร์ต่อบาร์เรล